

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษ
ตกค้างของแม่บ้านเขตเทศบาลนครลำปาง

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุทธิดา ศิริชวนากุล

ศาสตราจารย์สุภาวดี มหาวรรณ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ วราภรณ์ ปิ่นฉนวนลี ประธานกรรมการ
อาจารย์บุญถ้วน แก้วปิ่นตา กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ธรรมธิตวิวัฒน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนาคั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้างของแม่บ้านในเขตเทศบาลนครลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นแม่บ้านที่พักอาศัยในเขตเทศบาลนครลำปาง จำนวน 400 ราย ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการทดสอบไคสแควร์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

แม่บ้านกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-60 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพค้าขาย หรืออาชีพส่วนตัว มีจำนวนสมาชิกครอบครัว 4-5 คน มีรายได้ของครอบครัว 10,000.00 บาทต่อเดือนและต่ำกว่า

แม่บ้านร้อยละ 79.5 มีพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้างในระดับต่ำ ร้อยละ 75.5 มีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยในระดับสูง ร้อยละ 57.5 มีความคิดเห็นในเชิงลบต่อการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง และร้อยละ 60.8 มีการรับรู้เรื่องความสะดวกในการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้างใน

ระดับต่ำ ส่วนใหญ่ได้รับการบอกกล่าว แนะนำจากบุคคลต่างๆรอบข้าง และได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้างจากหลายแหล่ง

การทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง ปัจจัยนำได้แก่ความรู้ ปัจจัยเสริมได้แก่การได้รับคำแนะนำ บอกกล่าวจากบุคคลรอบข้าง ปัจจัยเอื้ออำนวยได้แก่การได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ปัจจัยลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน อาชีพ ปัจจัยนำได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง ปัจจัยเอื้ออำนวยได้แก่ การรับรู้ถึงความสะดวกในการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$)

ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้คือ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีการส่งเสริมการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง ตลอดจนสนับสนุนให้มีการปลูกพืชผักเหล่านี้ให้มากขึ้น กระจายผลผลิตสู่ท้องตลาดอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นทางเลือกของประชาชนในการบริโภคพืชผักผลไม้ที่ปลอดภัย อีกทั้งควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคผักและผลไม้ให้ปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง ผ่านทางกลุ่มบุคคลและสื่อต่าง ๆ

Independent Study Title Pesticide Residue-Free Vegetable and Fruit Consumption
Behavior of Housewives in Lampang Municipality

Author Mrs. Suthida Sirithawanakul

Master of Public Health

Examining Committee

Associate Professor Waraporn Pannavalee	Chairman
Lecturer Boontuan Kaewpinta	Member
Assistant Professor Dr. Somsak Thamthitawat	Member

Abstract

The purpose of this descriptive research was to study pesticide residue-free vegetable and fruit consumption behavior of housewives in Lampang Municipality and its related factors. The study samples were 400 housewives who resided in Lampang Municipality. The data were collected by using the questionnaires and were analyzed by using descriptive statistics and Chi-square test. The results were as follows:

The majority of samples were in the age-group of 41-60 years with primary level of education and working in commercial or business sectors. The average family size was between 4 to 5 members with the income of 10,000 baht per month or lower.

Most of the samples had a poor level of pesticide residue-free vegetable and fruit consumption behavior (79.5%). Although their knowledge in safety consumption was at a high level (75.5%) but they still had negative opinion (57.5%) and low perception level (60.8%) on pesticide residue-free vegetable and fruit consumption behavior. Most of them received the information from peers through many sources.

The results pointed out that the factors associated with housewives' behavior were: receiving information from peers and through mass media. The results, however, revealed that there were no statistically significant association ($p > .05$), between the consumption behavior and age, number of family members, income level, occupation, their opinion and perception towards the convenience in consuming safe vegetable and fruit.

It is recommended that both the government and non-government agencies should work in collaboration to promote the pesticide residue-free vegetable and fruit consumption behavior. This includes promoting the farmer to grow and distribute the products into market as the alternative choice for people in consuming vegetable and fruit safety. More information regarding pesticide residue-free vegetable and fruit consumption is needed and publicized widely through persons and mass media.